

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 27, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1287](#) 24-09-2024

Klachten met betrekking tot de bewezenverklaring.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1288](#) 24-09-2024

Kon het hof de verdachte veroordelen in de proceskosten van de benadeelde partij?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1290](#) 24-09-2024

Kon de rechtbank oordelen dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1121](#) 24-09-2024

Heeft de rechtbank de gegrondverklaring van het klaagschrift toereikend gemotiveerd en voldoende onderkend dat het onderzoek in de raadkamer een summier en voorlopig karakter draagt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1285](#) 24-09-2024

Herziening.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1286](#) 24-09-2024

Kon het hof oordelen dat de door de verdachte aangevoerde feitelijke toedracht niet aannemelijk is geworden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1191](#) 13-09-2024

Kon de rechtbank oordelen dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding?

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat, als dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In de aanvraag wordt aangevoerd dat, als het hof zou hebben kennisgenomen van het arrest van de civiele kamer van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 2 april 2024 waarin de aanvrager (in relatie tot het in de strafzaak bewezen verklaarde) is veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van € 615.534,23 aan Coöperatieve Rabobank U.A., het een lagere straf of geen straf aan de aanvrager zou hebben opgelegd, nu het hof bij de strafoplegging is uitgegaan van een hoger benadelingsbedrag. Daarmee wordt echter miskend dat onder ‘een minder zware strafbepaling’ in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv moet worden verstaan een strafbepaling met een minder zware strafbedreiging. De oplegging door de rechter van een andere (minder zware) sanctie of het achterwege laten van de oplegging van een sanctie valt daar niet onder.

De aanvraag is kennelijk ongegrond.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1285

Zaaknummer: 24/02314

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T. Kooijmans

Advocaten: M.M. van der Marel

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof oordelen dat de door de verdachte aangevoerde feitelijke toedracht niet aannemelijk is geworden?

Kon het hof oordelen dat de door de verdachte aangevoerde feitelijke toedracht niet aannemelijk is geworden?

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer.

Het cassatiemiddel faalt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1286

Zaaknummer: 22/01772

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en C.N. Dalebout

Advocaten: R. Zwiers

Wetsartikelen: 41 Sr, 350 Sv en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft de rechtbank de gegrondverklaring van het klaagschrift toereikend gemotiveerd en voldoende onderkend dat het onderzoek in de raadkamer een summier en voorlopig karakter draagt?

Heeft de rechtbank de gegrondverklaring van het klaagschrift toereikend gemotiveerd en voldoende onderkend dat het onderzoek in de raadkamer een summier en voorlopig karakter draagt?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat niet is gebleken dat het strafvorderlijk belang voortdurend van het beslag vergt.

Het procesverloop, de door de klager en het openbaar ministerie ingenomen standpunten en het oordeel van de rechtbank zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.2 tot en met 2.6.

Gelet op de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.3-3.5 genoemde rechtspraak van de Hoge Raad en het daarin onder 3.7 en 3.8 besproken motiveringsgebrek in de beschikking van de rechtbank, slaagt het cassatiemiddel in zoverre. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1121

Zaaknummer: 23/04560

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en C.N. Dalebout

Wetsartikelen: 552a Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Kon de rechtbank oordelen dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding?

Kon de rechtbank oordelen dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat in dit geval zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van waarheidsvinding.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet het volgende worden vooropgesteld. Aan het verschoningsrecht ligt ten grondslag dat het maatschappelijk belang dat de waarheid in rechte aan het licht komt, moet wijken voor het maatschappelijk belang dat eenieder zich vrijelijk en zonder vrees voor openbaarmaking van het toevertrouwde om bijstand en advies tot de verschoningsgerechtigde moet kunnen wenden.

Het verschoningsrecht van onder meer de notaris is echter in zoverre niet absoluut, dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden laten denken waarin het belang dat de waarheid aan het licht komt – ook ten aanzien van datgene waarvan de wetenschap hem als zodanig is toevertrouwd – moet prevaleren boven het verschoningsrecht. De vraag of zich zo uitzonderlijke omstandigheden voordoen laat zich niet in het algemeen beantwoorden. Voor het oordeel dat van zeer uitzonderlijke omstandigheden – en dus van een uitzondering op de hoofdregel met betrekking tot het verschoningsrecht – sprake is, gelden zware motiveringseisen. (Vgl. HR 30 oktober 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA5665.)

Daarbij komt in een geval als dit betekenis toe aan de aard en de ernst van het strafbaar feit waarvan het vermoeden bestaat dat het is begaan, de aard en de inhoud van het materiaal waarover zich het verschoningsrecht uitstrekt in verband met het belang dat door het verschoningsrecht wordt gediend, de mate waarin de betrokken belangen van de cliënt

worden geschaad als het verschoningsrecht wordt doorbroken en de omstandigheid dat de gegevens niet op een andere manier kunnen worden verkregen.

De vaststellingen van de rechtbank houden het volgende in. In het kader van het onderzoek 'Ambon' zijn notaris [betrokkene 1], [betrokkene 1] Notariaat en notarieel juridisch medewerker [betrokkene 2] als verdachten aangemerkt wegens – kort gezegd – het maken van een gewoonte van het opzettelijk niet onverwijld melden van ongebruikelijke transacties, schuldwitwassen, witwassen en witwassen in de uitoefening van een bedrijf of beroep. Bij een doorzoeking zijn onder [betrokkene 2] gegevensdragers in beslag genomen. De rechter-commissaris heeft geoordeeld dat met betrekking tot de transacties waarop de verdenking betrekking heeft, sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden waarin het belang van waarheidsvinding moet prevaleren boven het (afgeleide) verschoningsrecht. De rechter-commissaris heeft op grond daarvan de kennisneming toegestaan van een groot aantal gegevensbestanden. Daarbij heeft de rechter-commissaris de klager – als waarnemer van het protocol van oud-notarissen [betrokkene 4] en [betrokkene 3] – ervan in kennis gesteld dat in deze gegevensbestanden de namen [betrokkene 4] en [betrokkene 3] voorkomen. De vaststellingen houden verder in dat de rechtbank Amsterdam een door [betrokkene 1] ingediend klaagschrift tegen de inbeslagnames in het onderzoek 'Ambon' ongegrond heeft verklaard en heeft geoordeeld dat ten aanzien van [betrokkene 2] sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden die doorbreking van het verschoningsrecht rechtvaardigen. Het tegen die beschikking gericht cassatieberoep is verworpen.

De rechtbank heeft geoordeeld dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen die doorbreking van het verschoningsrecht van de klager, als waarnemer van het protocol van [betrokkene 4] en [betrokkene 3], rechtvaardigen met betrekking tot de onder [betrokkene 2] in beslag genomen stukken. De rechtbank heeft dat oordeel ontoereikend gemotiveerd, nu daaraan uitsluitend ten grondslag is gelegd dat eerder door de rechtbank is geoordeeld dat sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden die doorbreking van het verschoningsrecht van [betrokkene 1] en [betrokkene 1] Notariaat rechtvaardigen in verband met de transacties waarop het onderzoek 'Ambon' ziet. De rechtbank had er echter blijk van moeten geven te hebben onderzocht – mede aan de hand van de aard en de inhoud van het materiaal waarover het verschoningsrecht van de klager zich uitstrekt (dus de stukken waarin de namen [betrokkene 4] en [betrokkene 3] voorkomen) en de mate waarin de betrokken belangen van de cliënten van [betrokkene 4] en [betrokkene 3] worden geschaad als het verschoningsrecht wordt doorbroken – of ook specifiek in relatie tot het verschoningsrecht van de klager, als waarnemer van het protocol van [betrokkene 4] en [betrokkene 3], sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden op grond waarvan het belang van waarheidsvinding prevaleert boven het verschoningsrecht van deze klager.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1290

Zaaknummer: 24/00683

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T. Kooijmans

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 552a Sv, 98 Sv en 218 Sv

RECHTSPRAAK

Kon de rechtbank oordelen dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding?

Kon de rechtbank oordelen dat zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding?

De cassatiemiddelen klagen in de kern over het oordeel van de rechtbank dat in dit geval zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het verschoningsrecht van de klager moet wijken voor het belang van waarheidsvinding.

De cassatiemiddelen slagen. De redenen daarvoor staan vermeld in de beschikking die de Hoge Raad vandaag heeft uitgesproken in de zaak 24/00638 Bv, ECLI:NL:HR:2024:1290, en die betrekking heeft op een in de kern gelijkluidend beklag van een notaris die optreedt als waarnemer van het protocol van oud-notarissen van wie eveneens de namen in de in beslag genomen stukken voorkomen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-09-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1191

Zaaknummer: 24/00858

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T. Kooijmans

Advocaten: R. Croes-Hoogendoorn

Wetsartikelen: 552a Sv, 98 Sv en 218 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof de verdachte veroordelen in de proceskosten van de benadeelde partij?

Kon het hof de verdachte veroordelen in de proceskosten van de benadeelde partij?

Wenk

Het cassatiemiddel komt op tegen de beslissing van het hof dat de verdachte wordt veroordeeld in de proceskosten van de benadeelde partij [benadeelde].

Het hof heeft in hoger beroep de vordering van de benadeelde partij afgewezen en de verdachte als de ‘in het ongelijk gestelde partij’ veroordeeld in de proceskosten van de benadeelde partij.

Het oordeel van het hof dat de verdachte als de ‘in het ongelijk gestelde partij’ kan worden aangemerkt en dat de benadeelde partij daarom aanspraak heeft op vergoeding van zijn proceskosten is, gelet op de afwijzing van de vordering van de benadeelde partij, zonder nadere motivering niet begrijpelijk.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, slaagt het. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen.

Wat betreft de kosten van de procedure in eerste aanleg, ziet de Hoge Raad in de omstandigheid dat de vordering van de benadeelde partij in de lopende civiele procedure nog niet onherroepelijk was toegewezen op het moment dat de benadeelde partij de vordering indiende, maar dat deze vordering in de civiele procedure uiteindelijk wel (grotendeels) toewijsbaar is gebleken en onherroepelijk is toegewezen, aanleiding de kosten van die procedure in eerste aanleg te compenseren, in die zin dat iedere partij de eigen kosten draagt.

Voor de procedure in hoger beroep geldt dat het oordeel over de vordering van de benadeelde partij in de civiele procedure al wel onherroepelijk was op het moment dat de benadeelde partij de vordering handhaafde. Dat brengt mee dat het hof de vordering van de benadeelde partij niet-ontvankelijk had moeten verklaren voor zover de civiele rechter al over die

vordering had geoordeeld. Dit en de omstandigheid dat het hof heeft afgewezen wat de benadeelde partij nog in aanvulling op de al door de civiele rechter beoordeelde vordering heeft gevorderd, brengt mee dat de Hoge Raad de benadeelde partij zal veroordelen in de proceskosten van de verdachte in hoger beroep.

De redactie, september 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1288

Zaaknummer: 22/03663

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Advocaten: J.L.E. Marchal en R.C. Breuls

Wetsartikelen: 51f Sv

RECHTSPRAAK

Klachten met betrekking tot de bewezenverklaring.

Klachten met betrekking tot de bewezenverklaring.

Wenk

De cassatiemiddelen komen met verschillende klachten op tegen de bewezenverklaring. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De cassatiemiddelen leiden niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

De redactie, september 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1287

Zaaknummer: 22/01623

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en M. Kuijer

Advocaten: J.D. Nijenhuis

Wetsartikelen: 42obis Sr en 350 Sv